

NIEUWE BOMEN OP DE OOSTKOLK

Beste mevrouw, mijnheer,

Het hoogheemraadschap van Rijnland bereidt het vervangen van de kademuren van de Kolksluis voor. Onderdeel van de uitvoering is het kappen van de zeven kastanjabomen op de Oostkolk en het planten van zeven nieuwe bomen. Daarom is Rijnland sinds 7 januari dit jaar in gesprek met gemeente Haarlem, Spaarnelanden, bomenbelangenverenigingen, de Dorpsraad en omwonenden. Rijnland wordt daarbij geholpen door onafhankelijk bomenexpert Huib Sneep. Op basis van de opgehaalde eisen en wensen heeft Huib een voorstel voor de nieuwe bomen gedaan. In deze nieuwsbrief delen wij graag zijn voorstel voor het zogenaamde herplant-plan met u. Dit plan is met de adviesraad en de klankbordgroep besproken en gaat voor eind maart naar de gemeente Haarlem, als aanvulling op de vergunningaanvraag voor de Oostkolk.

REAGEREN

Heeft u vragen of opmerkingen over dit plan? Graag ontvangen wij die voor 12 maart 2021, per e-mail via spaarndam@rijnland.net of telefonisch via het Klantcontactteam, telefoonnummer 071 306 35 35.

INHOUD

- Huidige situatie met kastanjabomen
- Uitgangspunten nieuwe bomen
- Keuze boomsoort
- Kappen kastanjabomen
- Nazorg
- Vergunning Oostkolk en Projectplan

ADVIESRAAD EN KLANKBORDGROEP

In de adviesraad praten de Haarlemse Bomenridders, de Bomenwachters en de gemeente Haarlem met Rijnland en bomenexpert Huib Sneep over geschikte nieuwe bomen. De uitgangspunten voor de nieuwe bomen worden aan de klankbordgroep voorgelegd. Deze klankbordgroep bestaat uit een vertegenwoordiging van bewoners en de Dorpsraad. Patrick Holla, Rob van Veen, Gérard van Gorp en Marga Bakker praten mee als bewoners, Jacques Hendriks en Peter Mastenbroek vertegenwoordigen de Dorpsraad.

BOMENEXPERT HUIB SNEEP

Als boom- en groenadviseur heeft Huib al veel gemeenten begeleid bij het vergroenen van de openbare ruimte. Hij adviseert bij (her)inrichtingsprojecten, waarbij bestaande bomen verplant of vervangen moeten worden. Daarbij kijkt Huib niet alleen naar de keuze van bomen, maar ook naar de mogelijkheden om hun groeiplaatsen te verbeteren en/of te vergroten. Op zijn website, www.huibsneep.nl, vindt u meer informatie.

huidige situatie Oostkolk

HUIDIGE SITUATIE MET KASTANJEBOMEN

Voor het ontwikkelen van het herplant-plan is eerst de huidige situatie in kaart gebracht:

- De zeven kastanjabomen staan niet op gelijke afstand van elkaar, de ruimte tussen de bomen varieert van 7,20 meter tot 10,15 meter.
- De grondwaterstand schommelt, maar is over het algemeen hoog. Bomen houden niet van 'natte voeten' dus de diepte om te wortelen, is beperkt. Dit verklaart het brede, ondiepe netwerk van wortels van de huidige bomen.
- De grond onder de Oostkolk is arm, dit betekent dat de bomen moeilijk aan goede voeding komen. Het riool levert extra voeding, daarom vervlechten de wortels zich graag met het riool; onderzoeken en verhalen van omwonenden bevestigen dat.
- De onverharde oppervlakte rondom de stammen, de zogenaamde boomspiegel, is klein. Minder bestrating zou de groeiplaats van de bomen verbeteren.
- Bewoners en bezoekers komen en gaan te voet of per fiets. Veel bewoners zitten met mooi weer voor het huis. In de nieuwe situatie moet er ruimte zijn voor eigen terrasjes, fietsen en passanten.
- De Oostkolk bewoners krijgen schaduw van de kastanjabomen, dit houdt hun huizen in de zomer koel.

UITGANGSPUNTEN NIEUWE BOMEN

De wensen en eisen vanuit de adviesraad en de klankbordgroep vormen de belangrijkste uitgangspunten voor het herplant-plan :

- Er komen zeven nieuwe bomen terug. Bij restaurant De Kolk schuiven de twee bomen bijna 2 meter richting de Balkbrug op. Dat is gunstiger voor het terras.
- Verbeterde groeiplaatsen houden de bomen in goede conditie. De nieuwe bomen worden geplant in een combinatie van bomenzand en voedingsgrond. Deze voedzame grond loopt voor een deel onder het straatwerk door en moet ingroei van wortels in het riool voorkomen. Het hoofdriool is hiertegen al beschermd. Rijnland heeft de gemeente Haarlem, eigenaar van het riool, gevraagd om naar passende maatregelen voor de huisaansluitingen te kijken.
- Bovengronds komen grotere en verhoogde boomspiegels. Grotere spiegels per boom zijn nodig om bomen met het gewenste formaat (zie keuzemogelijkheden) te planten. We stemmen de afmetingen van de boomspiegels met de Oostkolk bewoners en gemeente Haarlem af. De winterharde boomspiegels geven extra uitstraling en zorgen ervoor dat de bomen ondergronds meer water en meer voeding krijgen. De dichte beplanting vraagt niet veel onderhoud, hooguit een paar emmers leidingwater bij aanhoudende droogte.

- Bij het terras van restaurant De Kolk kan er over de boomspiegel een bankje geplaatst worden.
- De nieuwe bomen worden zo groot mogelijk geplant, dat wil zeggen minimaal 7-8 meter hoog. Hoe hoger de boom, hoe groter de kluit. Maar de kluit mag niet in aanraking komen met het grondwater. Dan gaan de wortels rotten en holt de conditie van de boom achteruit. Een stamonttrek van 50 tot 60 cm op borsthoogte is maximaal. Op het moment van planten reiken de bomen gemiddeld tot de dakgoot, het 2e jaar geven ze al flinke schaduw. Ze groeien uit tot dezelfde hoogte als de huidige kastanjabomen, zo'n 12-14 meter in totaal. Door te snoeien blijft de onderste 2,5-3 meter vrij voor fietsers en voetgangers.

voorbeeld groene boomspiegel

KEUZE BOOMSOORT

De genoemde uitgangspunten vormden de basis voor de definitieve boomsoort. Maar er zijn nog veel meer eisen in het herplant-voorstel meegenomen. Zo is er gekeken naar het winter- en zomerbeeld van de bomen, dus aanzicht met en zonder bladeren. Het uitsluiten van bomenziektes, de groeivorm, de groeisnelheid, de schaduwrijkheid, de ecologische waarde voor insecten en het beschermde dorpsgezicht zijn eveneens meegenomen.

Wist u dat duiven het liefst in bomen nestelen met horizontale takken? Dat maakt de schuine takken van de voorgestelde lindes voor sommige bewoners extra aantrekkelijk; net als de heerlijke geur van de lindebloesem. Van de bloesembolletjes zet u heerlijke thee!

VIER KEUZEMOGELIJKHEDEN

De adviesraad, gemeente Haarlem en de klankbordgroep hebben 4 mogelijke boomsoorten beoordeeld:

- **Krimlinde** (*Tilia x eur. 'Euchlora'*) vrijwel luisvrij, stamomvang 45-50 cm;
- **Winterlinde** (*Tilia cordata 'Roelvo'*) vrijwel luisvrij, stamomvang 50-60 cm;
- **Iep** (*Ulmus 'Rebona'*) resistentieklasse 5 tegen iepziekte, stamomvang 50-60 cm;
- **Zwepenboom** (*Celtis occidentalis*), stamomvang 50-60 cm.

De adviesraad heeft een voorkeur voor de linde. De gemeente Haarlem deelt die voorkeur en ziet het liefst een combinatie van beide lindesoorten om de bloeitijd en daarmee de ecologische waarde van de bomen te verlengen. De linde past ook in het historische beeld van de Kolksluis. Voor 1927 stonden er lindes langs de kade. De klankbordgroep kan zich in de combinatie van beide lindesoorten vinden.

KAPPEN KASTANJEBOMEN

Wanneer de kastanjabomen gekapt gaan worden, hangt af van start uitvoering. We kappen de kastanjabomen bij aanvang van de uitvoering tot circa een meter boven het straatwerk. Pas als de kades met zand verder gestabiliseerd zijn, maken we de straat open en halen we de stonk en de wortels weg. Als de kademuur vervangen is, richten we de groeiplaatsen en boomspiegels in. De nieuwe bomen kunnen in de periode tussen 1 november en 1 april geplant worden.

NAZORG

De kweker die de bomen gaat leveren, zal de bomen drie jaar lang verzorgen. Zo zorgt de kweker er voor,

dat de bomen in goede conditie opgroeien. Hij geeft ook garantie op de bomen. Als een boom binnen de eerste drie jaar doodgaat, dan vervangt de kweker hem door een gezonde boom.

VERGUNNING OOSTKOLK EN PROJECTPLAN

Het definitieve herplant-plan wordt aan de vergunningsaanvraag voor de Oostkolk toegevoegd. Het ontwerp-projectplan voor het vervangen van de kademuren Kolksluis ligt ter inzage. Het Projectplan is sinds 18 februari online in te zien op de website van Rijnland (pagina Bekendmakingen).

MEER INFORMATIE

In de presentatie van Huib Sneep vindt u meer achtergrondinformatie. U kunt de presentatie als PDF downloaden op onze website. Ga naar www.rijnland.net/sluizen-spaarndam.